

RUPP Jakab: Magyarország helyrajzi története fő tekintettel az egyházi intézetekre. I–III. Pest, 1870–1876. I/1. 303.;

<http://real-eod.mtak.hu/5326/1/000903565.pdf>

29. §.

L E V E L D

a karthansi rend sz. Mihály főangyalról czimzett zárdája.

A Veszprém várostól nyugat felé mintegy két órányi távolságra, az arra vezető országúiban fekvő, Városlód, másképp Lövöld helységben létezett hajdan ezen zárda, melyet 1378-ban A LEVELDI KARTHAUSIAK ZÁRDÁJA. Lajos király 12 szerzetes és két nevendék számára alapított és Heulgh királyi váron kívül neki a veszprém vármegyei Leveld, a Győr vármegyei Nyúl helységeket, a Zala vármegyei Tapolcza mezővárost, s több falut adományozott, a nevezett helyek plebánia-egyházainak kegyúri jogával együtt javadalmazásul. Ezekhez járult még Karúd helység birtoka is, melybe a zárda a Zsigmond király által 1391-hen kiadott bizonyítvány szerint a Barbach helységérti csere fejében iktattatott be. (Cod. Dipl. IX. 5. 2.39. I. és X. 8. 332. I.)

Még többet is adományoztak ezen karthausiaknak magánosok, mit a rend a jótevőkért! könyörgéseivel s más jó tetteinek velöki megosztásával törekvők meghálálni. így a perjel és határozó tanácsosai 1389-ben néhai dara Miklós nádor özvegyét, az általa zárdájukra árasztott jótéteményeiért, 1463-ban pedig Erzsébetet, Mátyás király anyját, testvérülettökbe avatván, minden jótetteik és könyörgéseik érdemeiben részesítették. (N. R. A. 1529. cs. 3. és 15. sz.)

Azonban a zárda fekvő jószágai s más javai birtokában több ízben súlyosan háborgattatott, mint tanúsítja a sümeghi kolostor káptalanának 1470-ben kelt, a nádor parancsára bizonyos Gyüig helységben tartózkodott Boldis Pál jobbágya által a leveldi karthausiak Somogy vármegyei Szamard birtoka ellen elkövetett erőszakoskodások fölött megtartatott vizsgálatról! jelentése; úgyszintén a pozsonyi káptalannak, az ország helytartója által a királyi táblához intézett idézésére, 1548-ban kiadott jelentése azon Podmaniczky Ilafael által a karthausiak zárdáján elkövetett erőszakoskodásról, melynél fogva a zárda borait elrabolta, két lovát, melyeket a zárda cselédei vezettek, elhajtatta a zárda veszprémvármegyei Vanyola birtokáról, a Kis-Levelden lakott zárdajobbágyok sérelmével, ezeknek 90 darab szarvasmarháját eloroztatta. (Act. Claris. Fos. 51. cs. 41. sz. és Eccl. Cam. 53. cs. 15. sz.)

Midőn a XVI-dik század első tizedeiben, az országnak a törökök betörése elleni védelmére szükséges eszközöket a szent helyek egész készséggel szolgáltattak, a leveldi zárda is Ferdinand királynak 500 forintot adott kölcsön a háború okozta költségek fődözésére, mely 500 forintról a király 1529-ben kötelezvényt is adott a zárdának, melyben annak egyszersmind VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYE. elengedte a zárda birtokaitól fizetni kellendett fél forint háborúrai segélyt. (Eccl. Cam. 53. cs. 11. sz.)

Végre az e vidéknek 1552-dik év körül a törökök által történt elpusztittatása, s e zárdának földülása után, az ebből máshova menekült karthausiak perjele, a

zárda javai megmentésérőli gondoskodásból, a leveldi zárdának Balaton tava körül fekvő birtokait 1554-ben Keuess Endre veszprémi püspöknek 90 évre bérbe adta, s e bérletet 1557-ben Ferdinand király is megerősítette. (Eccl. Cam. irreg.) A leveldi zárda perjelei valának: 1370. 1372. 1389. János. (Czech. Dipl. Cam. Jaur. MS. II. 115. I. - N. R. A. 1529. cs. 3. sz.) 1397-----Péter. (Cod. Dipl. X. 7. 144. 1.) 1416— — Leonard. (Clar. Pos. 56. cs. 46. sz.) 1419. 1429. Ágoston. (U. o. 56. cs. 58. 1.) 1454— — Mihály. (Collect. Hevenes. MS. X L V II. k. 68. 1.) 1470— — Szerafin, (Clar. Pos. 51. cs. 41. sz.) 1533. 1534. 1548. Péter. (Eccl. Cam. 53. cs. 12. 14. 15. sz.) 1554— — László. (U. o. irreg.)

DEDEK Crescens Lajos: A karthausiak Magyarországnban. Bp. 1889. 170. oldal.
[Dedec 14801.pdf](#)